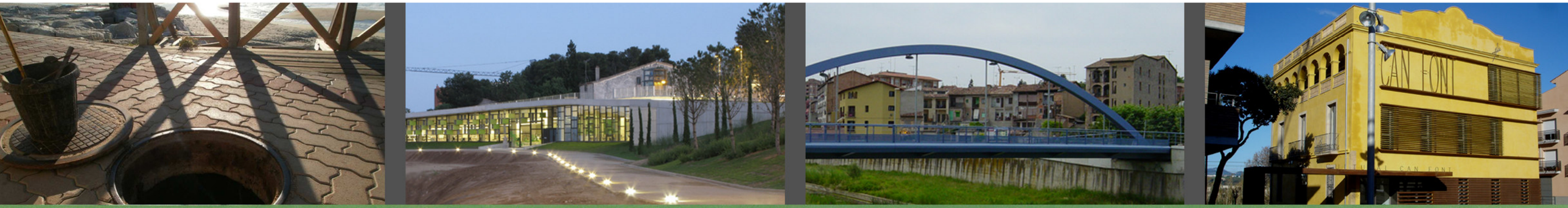
Ajuntament de Gironella

Estudi de reurbanització de la plaça de cal Bassacs

Document d'Informació Bàsica

Redacció
Patrícia Gaspà Gamundi
Arquitecta
Servei d'Equipaments i Espai Públic
Juliol 2025

EQUIPAMENTS I ESPAI PÚBLIC

Diputació Barcelona

Àrea d'Infraestructures i Territori

Àrea d'Infraestructures i Territori
Servei d'Equipaments i Espai Públic

És un treball del Servei d'Equipaments i Espai Públic de la Diputació de Barcelona en col·laboració amb els Serveis Tècnics de l'Ajuntament de Gironella.

Redacció: Patrícia Gaspà i Gamundi
arquitecta
Servei d'Equipaments i Espai Públic

ANTECEDENTS

- Gironella és un municipi del Berguedà de 5.055 habitants (a 01/01/24), dels quals aproximadament 1.140 viuen al barri de Cal Bassacs.
- Cal Bassacs és un barri situat a l'extrem sud del municipi, a l'oest de la carretera C1411a. A l'altra banda d'aquesta carretera hi ha l'antiga colònia de Cal Bassacs.
- Aquest barri disposa d'una única plaça, la plaça de Cal Bassacs, al costat de l'escola Sant Marc i de l'església de Santa Maria de Bassacs.
- La plaça està dominada per una pista poliesportiva i disposa de poca ombra. Per aquest motiu, l'Ajuntament vol estudiar diferents alternatives per renaturalitzar l'espai i convertir-lo en un lloc de convivència intergeneracional.
- A finals de març de 2025, l'Ajuntament va rebre l'informe resultant d'un procés participatiu amb el veïnat del barri per repensar la plaça de Cal Bassacs.

OBJECTIUS DEL TREBALL

- Proposar alternatives per transformar la plaça de Cal Bassacs en un espai segur, accessible per a tothom i saludable, recollint els resultats del procés participatiu.
- Valorar les diferents alternatives des d'un punt de vista funcional i econòmic.
- Facilitar la presa de decisions per part de l'Ajuntament.

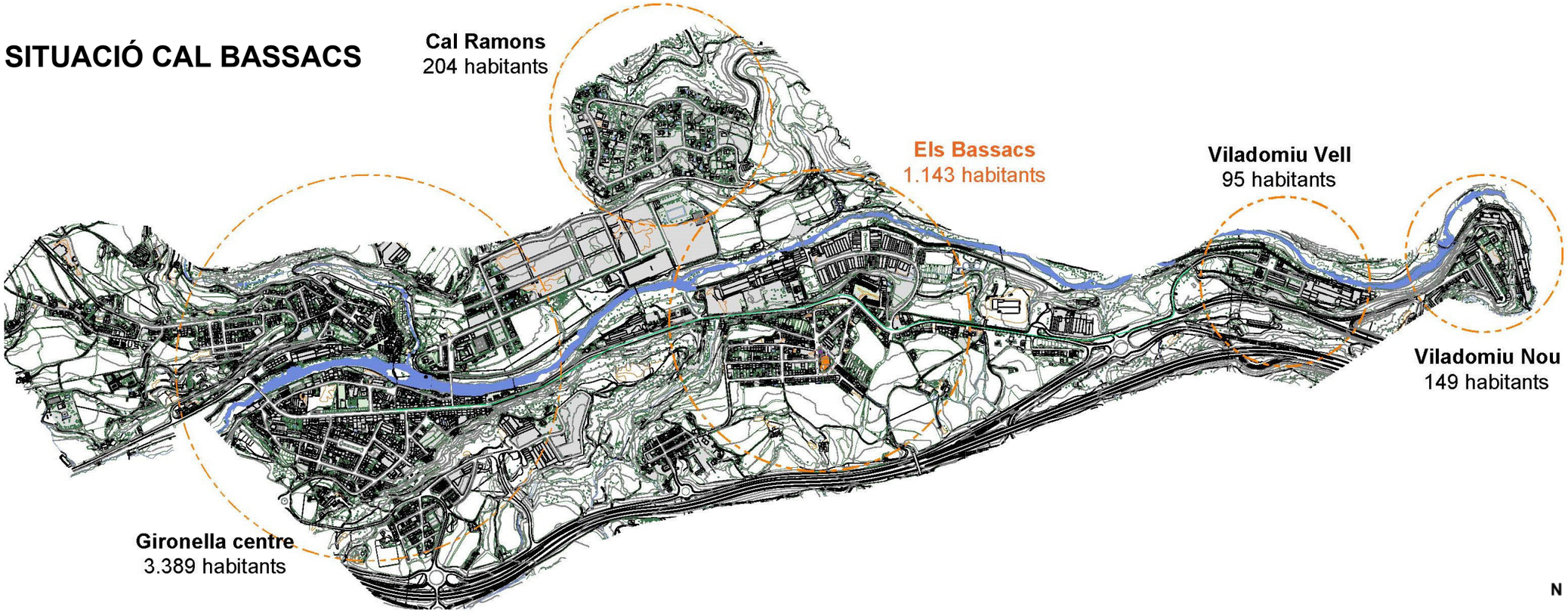
OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE (ODS)

En la redacció del treball s'han tingut en compte els ODS, en especial el 3, l'11 i el 13.

Àrea d'Infraestructures i Territori
Servei d'Equipaments i Espai Públic

SITUACIÓ CAL BASSACS

SITUACIÓ PLAÇA CAL BASSACS

EQUIPAMENTS:

1. ESCOLA SANT MARC
2. SANTA MARIA DE BASSACS
3. LLAR D'INFANTS ESTEL I ASSOCIACIÓ DE VEÏNS

ESPAI PÚBLIC:

1. PLAÇA DE LA VINYA
2. ILLETA CARRER FELIU

APARCAMENT:

1. APARCAMENT CARRETERA BASSACS (en zona verda)
2. APARCAMENT PARADA BUS (en zona verda)
3. APARCAMENT EN BATERIA

ALTRES:

1. VERD PRIVAT PROTEGIT
2. SERVEIS TÈCNICS (Telefónica)
3. ILLETA VEGETADA

RESULTAT DEL PROCÉS PARTICIPATIU

- MANCANCES:
    - Cal dotar de més vida i activitats diàries la plaça
    - Cal millorar el manteniment
    - Manca mobiliari pel descans, l'estada i el joc de totes les edats
- VOLUNTATS:
    - Renaturalització: plantar més arbres i substituir els paviments per altres de més tous,
    - diversificar els usos, afegint el mobiliari necessari i deixant espai per a usos culturals i/o comunitaris
    - pacificar l'entorn
- PROPOSTES

    1. Estructura actual amb petites millores: mantenir pista, més zones verdes i canvi paviments.
    2. Transformació integral: reduir la pista, nous espais verds, més usos.
    3. solució intermèdia. redistribució d'usos optimitzant espais, equilibrant zones joc, estada, esport...

    Totes incorporen la pacificació del trànsit i l'augment de la vegetació en més o menys mesura.

ANÀLISI ESTAT ACTUAL

- La plaça està envoltada de carrers amb prioritat pels vehicles, un d'ells amb aparcament en bateria i, per accedir a la plaça, hi ha diversos passos de vianants.
- Hi ha un desnivell longitudinal d'uns 7m.
- El 87% de la superfície de la plaça està coberta amb paviment impermeable.
- Hi ha molt poc espai vegetat i manquen ombres.

Pista de volei

Pista poliesportiva

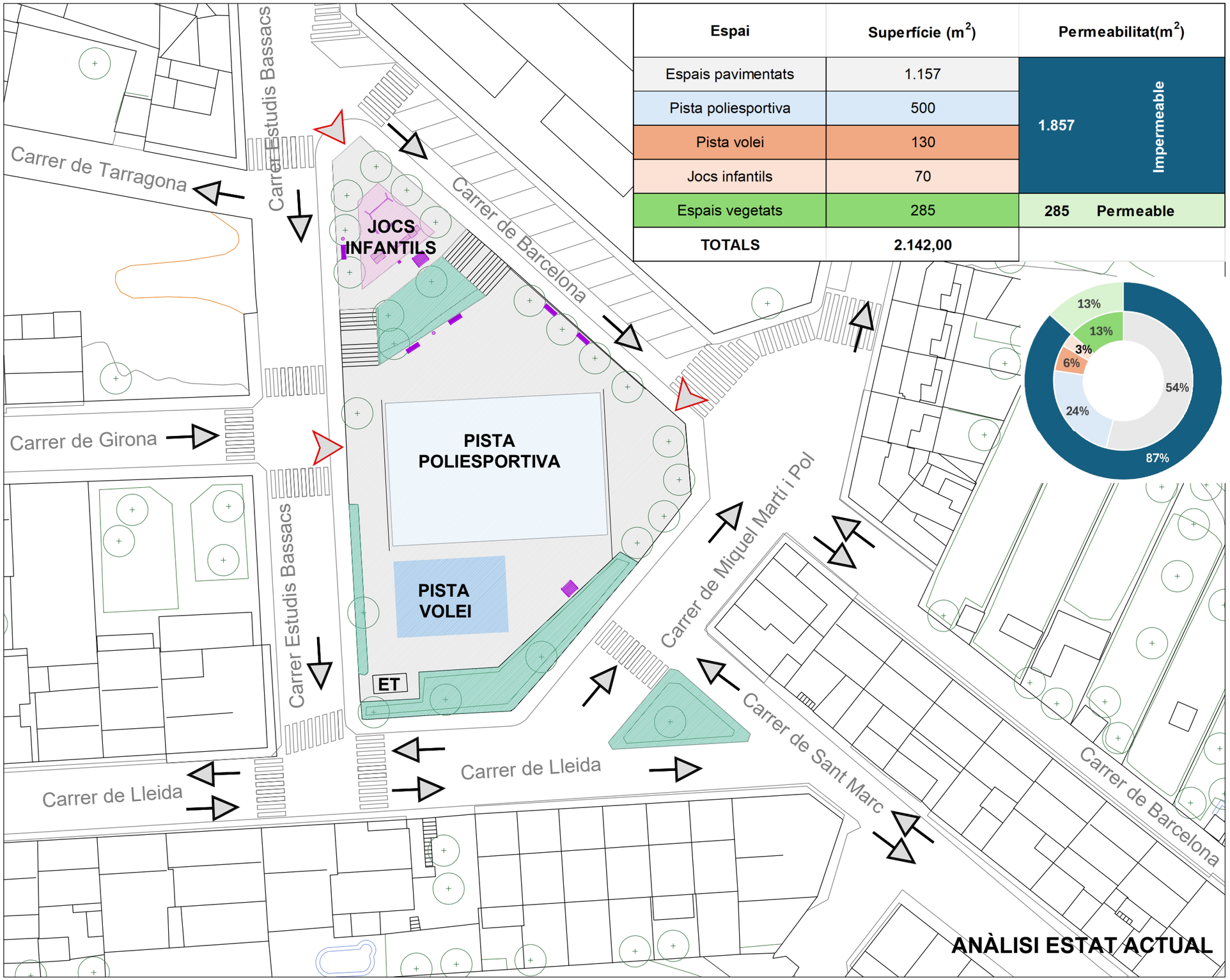
Jocs infantils

SUPERFÍCIES VEGETADES

SUPERFÍCIES PAVIMENTADES

SENTIT CIRCULACIÓ VEHICLES

ACCESSOS PLAÇA

Espai	Superfície (m^2)	Permeabilitat(m^2)	
Espais pavimentats	1.157	1.857	Impermeable
Pista poliesportiva	500		
Pista volei	130		
Jocs infantils	70		
Espais vegetats	285	285	Permeable
TOTALS	**2.142,00**		

BANC. 5 ut.

FONT. 1 ut.

TAULA DE PICNIC 2 ut.

GRONXADOR. 1 ut.

MOLLA. 2 ut.

CASETA. 1 ut.

TOBOGAN. 1 ut.

N

PROPOSTES

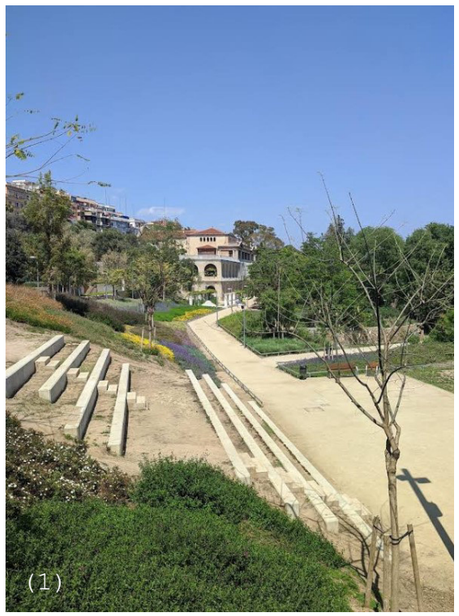
Es plantegen tres propostes d'actuació, amb diferents nivells d'intervenció respecte a l'estat actual:

- PROPOSTA A: Millores bàsiques amb manteniment de l'estructura actual
- PROPOSTA B: Reconfiguració moderada amb incorporació parcial de l'espai viari
- PROPOSTA C: Transformació integral per a una plaça més verda i accessible

Algunes actuacions són intercanviables entre les diferents alternatives. En totes les propostes es preveu la possibilitat de:

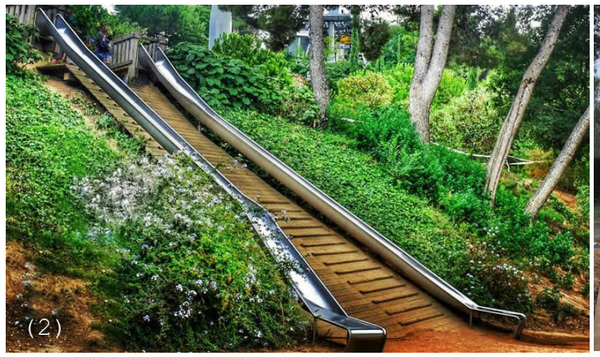
- Pacificar el carrer estudis Bassacs o bé. no actuar-hi.
- Construir les grades amb peces prefabricades de formigó o integrades en el talús,
- Fer una pista de vòlei, ja sigui de platja o convencional.

REFERÈNCIES

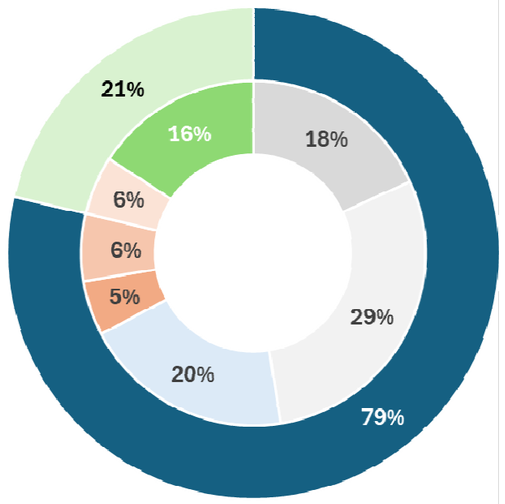
(1) Grades jardins del Dr. Pla i Armengol, Barcelona.
(2) Tobogans parc de Montjuïc, Barcelona.
(3) Tobogans parc del Turó de can Mates, St. Cugat del Vallès.
(4) Pista de vòlei platja, Valldoreix.
(5) Pista de vòlei platja, UAB.

PROPOSTES A: Millores bàsiques amb manteniment de l'estructura actual

Espai	superfícies (m^2)	superfícies segons permeabilitat del sòl
carrer pacificat	460	**1.990**
paviment impermeable	740	
pista poliesportiva	500	
pista volei	130	
grades	160	
zona infantil	140	**539**
Espais vegetats	399	
Total	**2.529**	

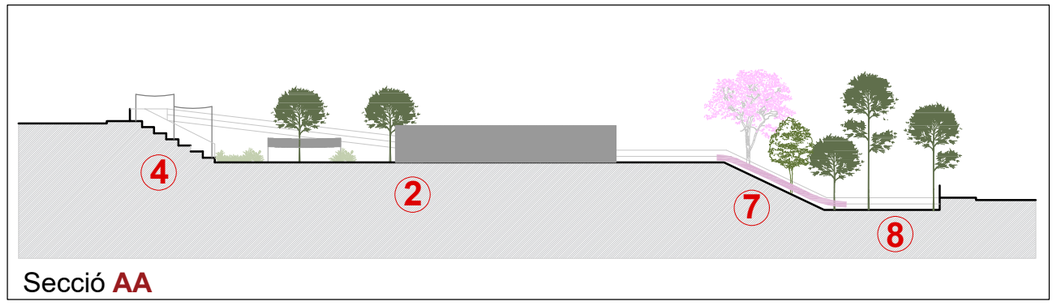

Intervenció mínima que incorpora vegetació, paviments permeables i mobiliari, sense modificar la configuració de la plaça.

AVANTATGES

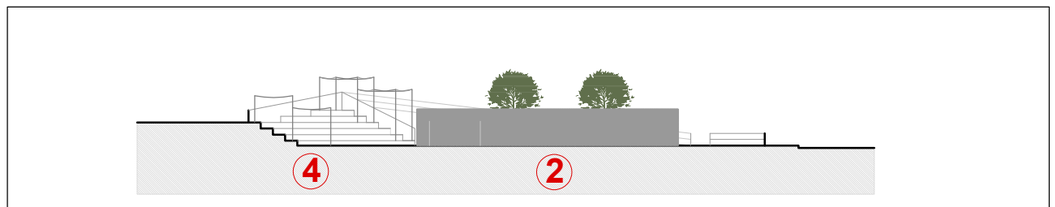
- Es pacifica el carrer Barcelona, fet que fa més segura l'arribada a la plaça des de l'escola i la llar d'infants.
- Es manté la pista amb les dimensions actuals.
- Les actuacions proposades són de poca envergadura i fàcil execució.
- És la proposta amb el cost més baix de les tres incloses a l'estudi.

INCONVENIENTS

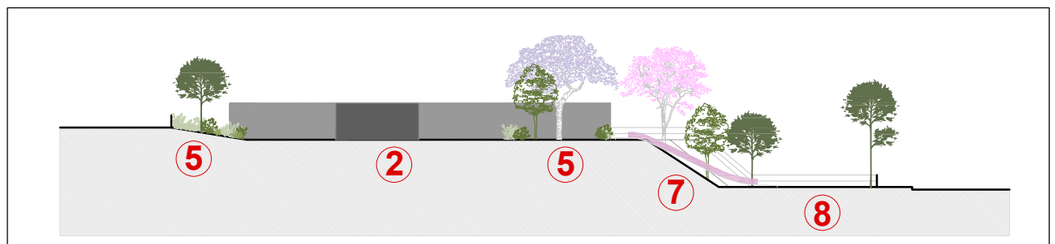
- La pista segueix dominant l'espai i interrompent la circulació pel centre de la plaça.
- Es guanya poc espai verd i poca superfícies de paviment permeable.

Secció **AA**

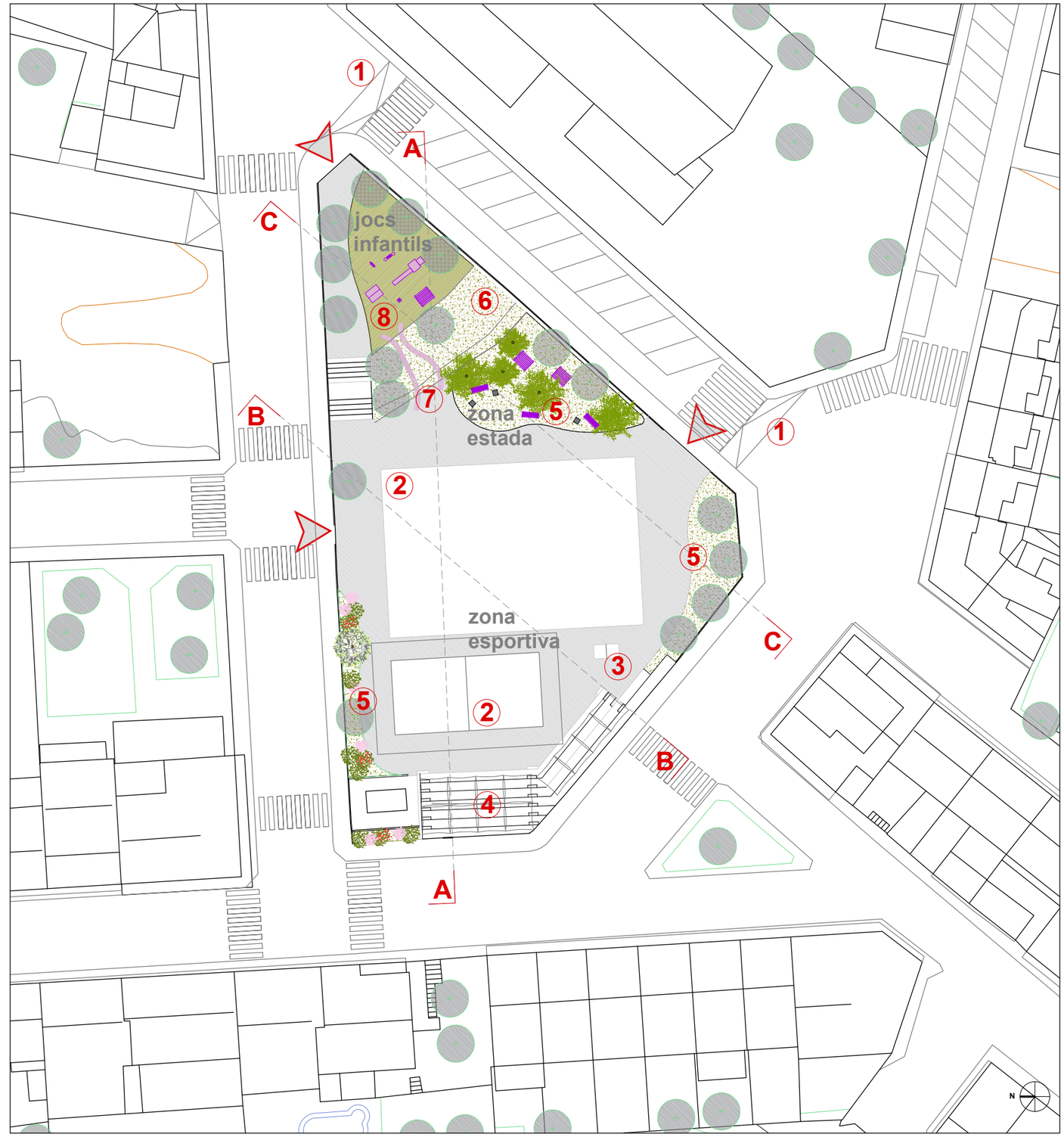

Secció **BB**

Secció **CC**

1. Es pacifica el carrer Barcelona mitjançant passos elevats.
2. Es deixen les pistes esportives actuals tal com estan.
3. S'afegeix una taula de tenis taula a la zona esportiva.
4. S'aprofita el desnivell existent entre la zona esportiva i el carrer Lleida per fer unes grades. Es proposa instal·lar tendalls per protegir-les del sol a l'estiu.
5. Es naturalitzen els espais perimetrals de la pista, substituïnt el paviment actual per un de permeable, afegint vegetació arbustiva i arbrat que ofereixi ombra, creant zones d'estada amb bancs i taules de picnic.
6. S'elimina una de les escales que comuniquen la pista amb la zona de jocs infantils, ampliant el talús i l'espai vegetat.
7. S'aprofita el talús per posar-hi tobogans que uneixen l'espai de joc de baix amb la zona d'estada de dalt.
8. Es canvia el paviment de cautxú actual de la zona infantil per un altre de permeable.

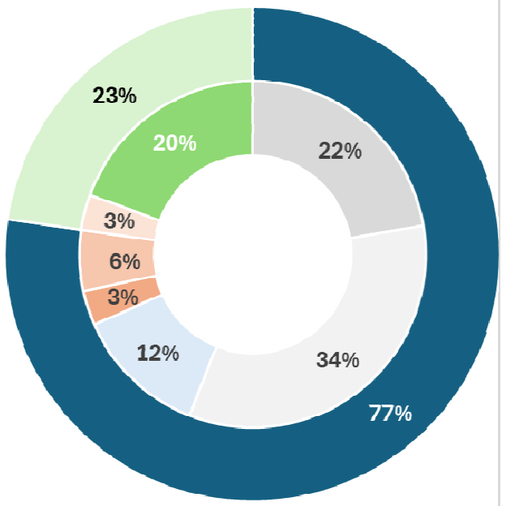

ARBRAT EXISTENT

PROPOSTA A: Millores bàsiques amb manteniment de l'estructura actual

PROPOSTES B: Reconfiguració moderada amb incorporació parcial de l'espai viari

Espai	superfícies (m^2)	superfícies segons permeabilitat del sòl
carrer pacificat	902	**3.116**
paviment impermeable	1.354	
pista poliesportiva	500	
pista volei	130	
grades	230	
zona infantil	133	**917**
Espais vegetats	784	
Total	**4.033**	

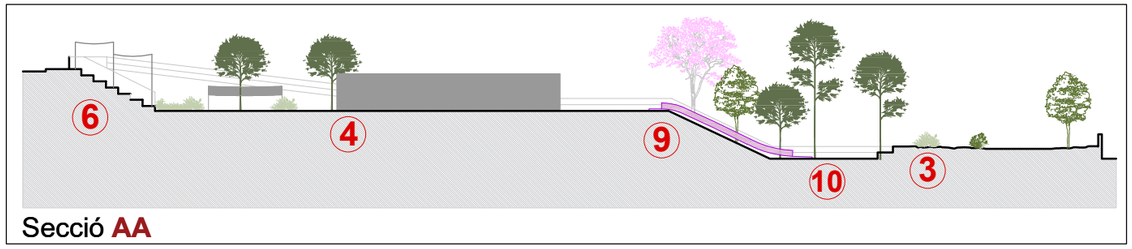

Actuació intermèdia que integra el carrer Barcelona a la plaça, pacifica l'entorn i manté les pistes actuals.

AVANTATGES

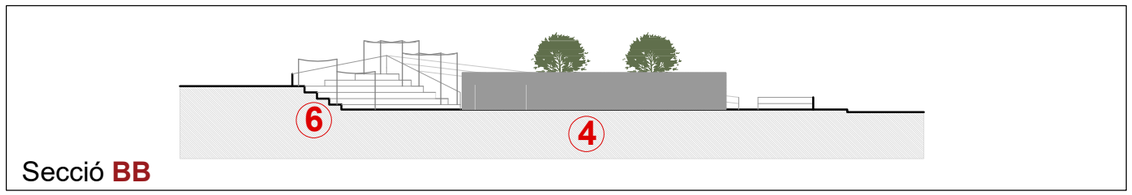
- Es pacifica un carrer i s'incorpora l'altre a la plaça, guanyant espai d'estada i creant un itinerari segur des de l'escola.
- Es manté la pista amb les dimensions actuals.

INCONVENIENTS

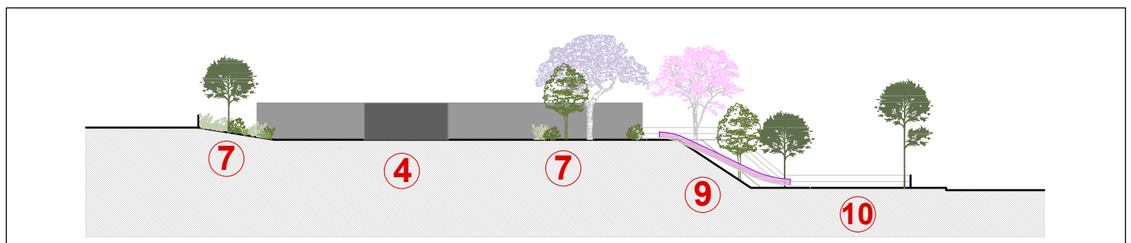
- La pista segueix dominant l'espai i interrompent la circulació pel centre de la plaça.
- Es guanya poc espai verd i poca superfície de paviment permeable.

Secció **AA**

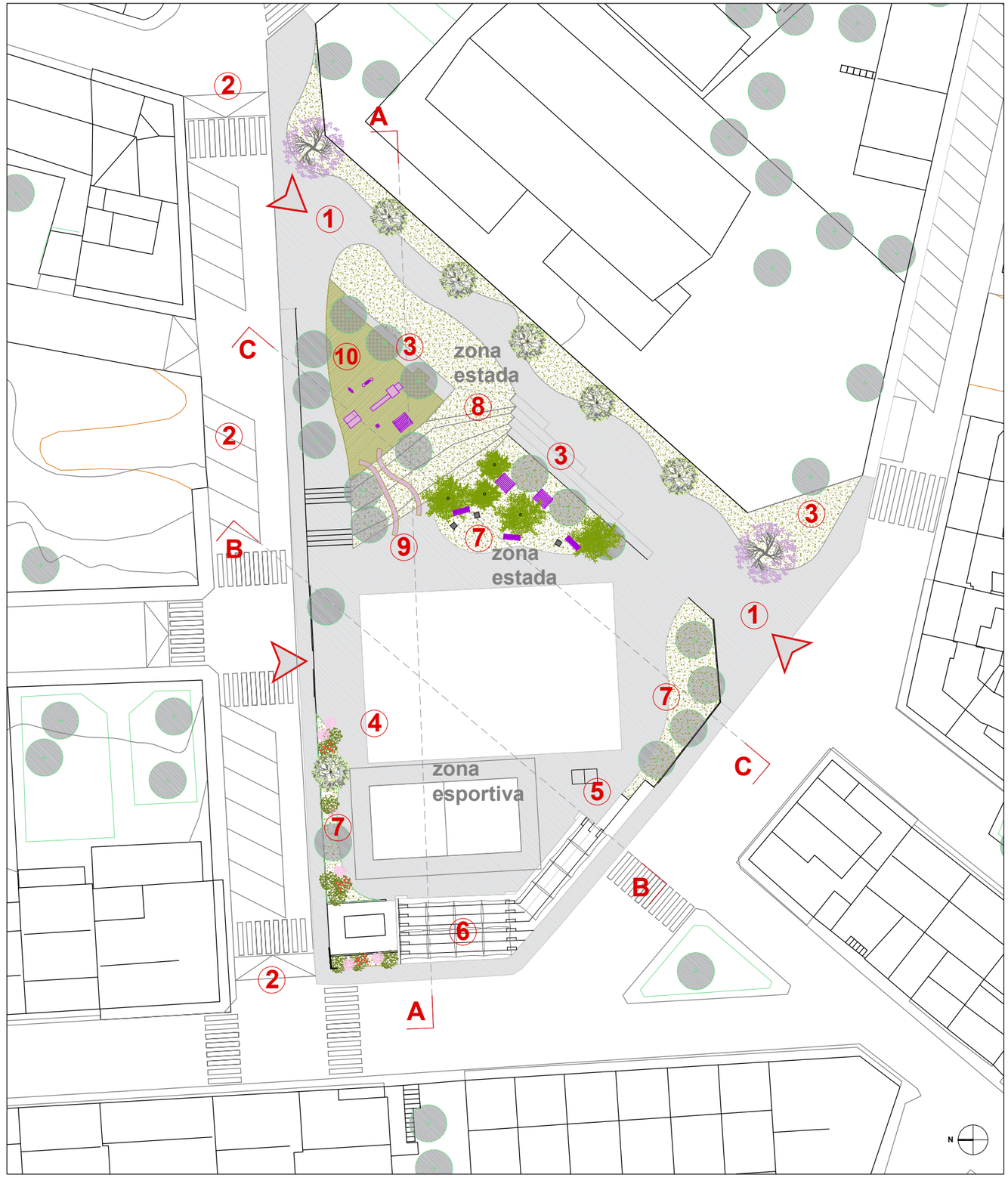

Secció **BB**

Secció **CC**

1. Es talla el trànsit al carrer Barcelona, incorporant aquest espai a la plaça.
2. Es trasllada la franja d'aparcament en bateria al carrer Estudis Bassacs i es pacifica el trànsit mitjançant passos elevats.
3. Es desdibuixa el límit entre la plaça i el carrer Barcelona, salvant el desnivell amb grades i vegetant espais de l'antic carrer.
4. Es deixen les pistes esportives actuals tal com estan.
5. S'afegeix una taula de tenis taula a la zona esportiva.
6. S'aprofita el desnivell existent entre la zona esportiva i el carrer Lleida per fer unes grades. Es proposa instal·lar tendalls per protegir-les del sol a l'estiu.
7. Es naturalitzen els espais perimetrals de la pista, substituïnt el paviment actual per un de permeable, afegint vegetació arbustiva i arbrat que ofereixi ombra, creant zones d'estada amb bancs i taules de picnic.
8. S'elimina una de les escales que comuniquen la pista amb la zona de jocs infantils, ampliant el talús i l'espai vegetat fora del límit actual de la plaça.
9. S'aprofita el talús per posar-hi tobogans que uneixen l'espai de joc de baix amb la zona d'estada de dalt.
10. Es canvia el paviment de cautxú actual de la zona infantil per un altre de permeable.

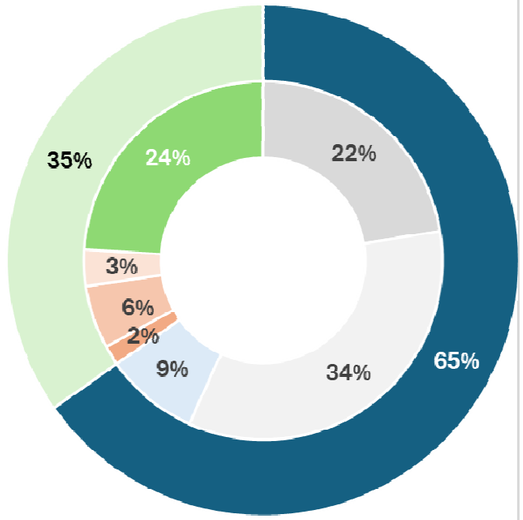

ARBRAT EXISTENT

PROPOSTA B: Reconfiguració moderada amb incorporació parcial de l'espai viari

PROPOSTES C: Transformació integral per a una plaça més verda i accessible

Espai	superfícies (m^2)	superfícies segons permeabilitat del sòl
carrer pacificat	902	**2.630**
paviment impermeable	1.387	
pista poliesportiva	341	
pista volei platja	72	**1.402**
grades en talús	230	
zona infantil	133	
Espais vegetats	967	
Total	**4.032**	

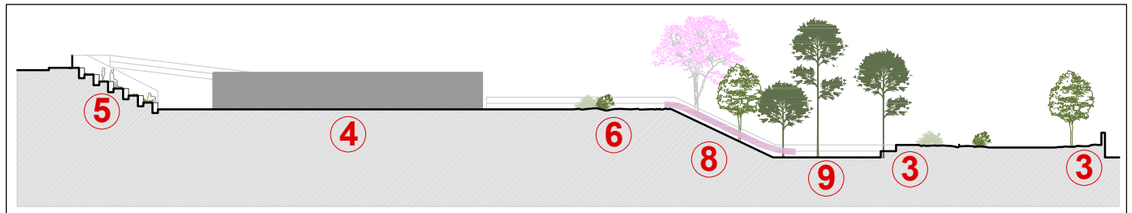

Reforma completa amb nova disposició de les pistes, més espai verd i millor connexió entre els diferents àmbits.

AVANTATGES

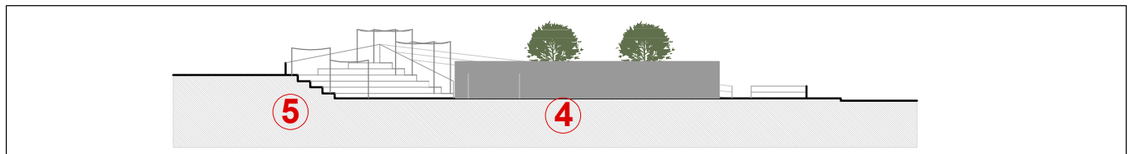
- Es pacifica un carrer i s'incorpora l'altre a la plaça, guanyant espai d'estada i creant un itinerari segur des de l'escola.
- La nova posició de la zona esportiva permet creuar la plaça pel centre.
- Es guanya força espai verd i superfície amb paviment permeable.
- És la proposta que aporta més beneficis per a la salut de la ciutadania.

INCONVENIENTS

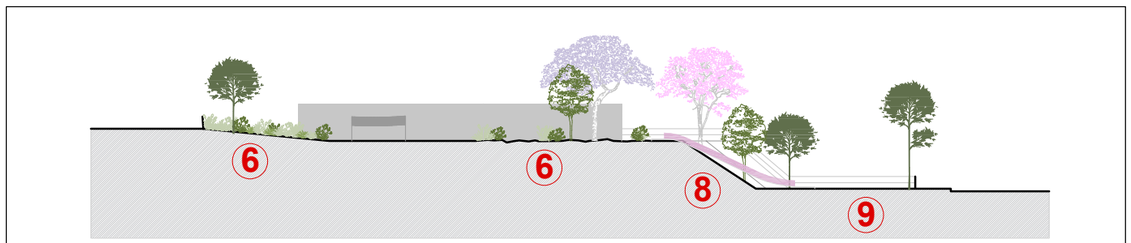
- Es tracta d'una actuació que implica una reforma integral.
- La pista poliesportiva i la pista de vòlei són més petites que les actuals.
- És la proposta amb el cost més elevat de les tres incloses a l'estudi.

Secció **AA**

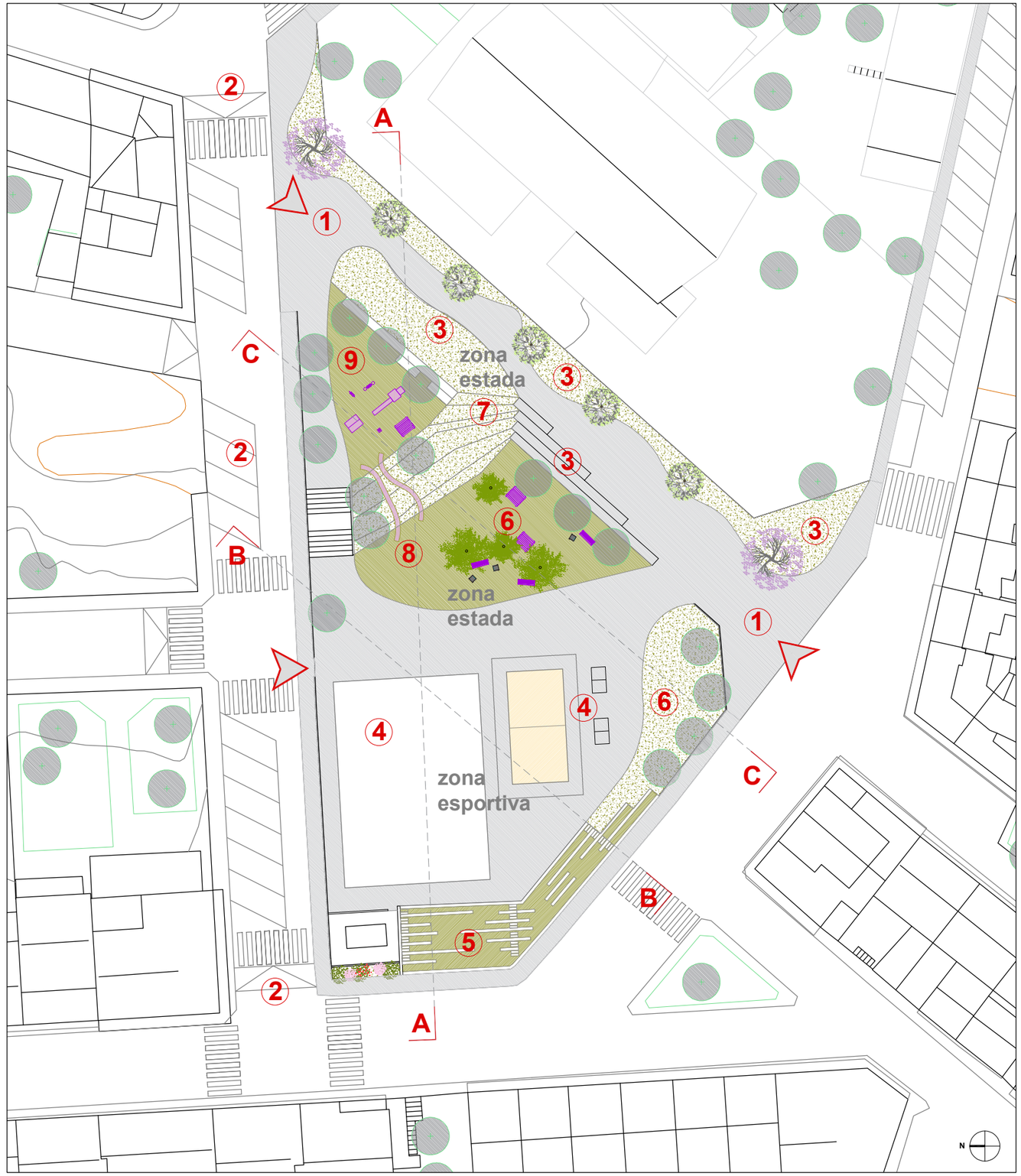

Secció **BB**

Secció **CC**

1. Es talla el trànsit al carrer Barcelona, incorporant aquest espai a la plaça.
2. Es trasllada la franja d'aparcament en bateria al carrer Estudis Bassacs i es pacifica el trànsit mitjançant passos elevats.
3. Es desdibuixa el límit entre la plaça i el carrer Barcelona, salvant el desnivell amb grades i vegetant espais de l'antic carrer.
4. Es canvia la posició de les pistes esportives i se'n redueix la mida. Això permet creuar la plaça pel centre. Es proposa pista de volei platja per incrementar el paviment permeable i s'afegeixen dues taules de tenis taula.
5. S'aprofita el desnivell existent entre la zona esportiva i el carrer Lleida per fer unes grades integrades en el talús. Poden incorporar vegetació.
6. Es crea una zona d'estada al centre de la plaça i es naturalitzen l'espai de davant la pista de volei, substituïnt el paviment actual per un de permeable, afegint vegetació arbustiva i arbrat que ofereixi ombra, creant zones d'estada amb bancs i taules de picnic.
7. S'elimina una de les escales que comuniquen la pista amb la zona de jocs infantils, ampliant el talús i l'espai vegetat fora del límit actual de la plaça.
8. S'aprofita el talús per posar-hi tobogans que uneixen l'espai de joc de baix amb la zona d'estada de dalt.
9. Es canvia el paviment de cautxú actual de la zona infantil per un altre de permeable.

ARBRAT EXISTENT

PROPOSTA C: Transformació integral per a una plaça més verda i accessible

ESPAI PÚBLIC I SALUT

Per redactar aquest estudi s'ha utilitzat l'eina per avaluar els determinants de la salut en l'espai públic[1].

S'han avaluat les millores que suposaria l'execució de les propostes d'actuació A i C, que són les més extremes, des de l'òptica de la salut.

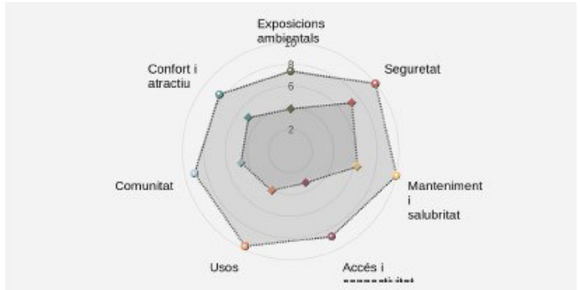
La comparació amb l'estat actual mostra que les propostes -especialment la B- milloren significativament les principals problemàtiques detectades: Exposicions ambientals, Accés i connectivitat, Usos, Comunitat i Confort i atractiu.

COMPARATIU ESTAT ACTUAL-PROPOSTA A

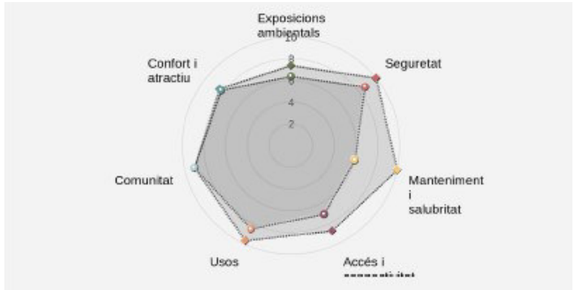

Determinants	proposta A PL-MU2500054 15/07/2025	estat actual PL-MU2500017 04/04/2025
Exposicions ambientals	6,4	3,9
Seguretat	8,7	7,2
Manteniment i salubritat	6,0	6,3
Accés i connectivitat	7,0	3,2
Usos	8,5	4,0
Comunitat	9,1	4,7
Confort i atractiu	8,2	5,0

COMPARATIU ESTAT ACTUAL-PROPOSTA C

Determinants	proposta C PL-MU2500055 15/07/2025	estat actual PL-MU2500017 04/04/2025
Exposicions ambientals	7,4	3,9
Seguretat	10,0	7,2
Manteniment i salubritat	10,0	6,3
Accés i connectivitat	8,7	3,2
Usos	9,7	4,0
Comunitat	9,1	4,7
Confort i atractiu	8,4	5,0

COMPARATIU PROPOSTA A-PROPOSTA C

Determinants	proposta A PL-MU2500054 15/07/2025	proposta C PL-MU2500055 15/07/2025
Exposicions ambientals	6,4	7,4
Seguretat	8,7	10,0
Manteniment i salubritat	6,0	10,0
Accés i connectivitat	7,0	8,7
Usos	8,5	9,7
Comunitat	9,1	9,1
Confort i atractiu	8,2	8,4

[1] Eina desenvolupada pel Servei de Salut Pública i el Servei d'Equipaments i Espai Públic de la Diputació de Barcelona en col·laboració amb ISGLOBAL.

APROXIMACIÓ DELS COSTOS

		PROPOSTA A		PROPOSTA B		PROPOSTA C	
Actuació	mòdul (€/m^2) (€/ut)	superfície (m^2)	**cost (€)**	superfície (m^2)	**cost (€)**	superfície (m^2)	**cost (€)**
Renovació de paviment i mobiliari (inclou zona infantil i zones pavimentades)	260	880,00	228.800,00 €	1.487,00	386.620,00 €	1.520,00	395.200,00 €
Operacions de manteniment en les pistes actuals.	50	630,00	31.500,00 €	630,00	31.500,00 €	0,00	0,00 €
Nova pista poliesportiva amb l'equipament necessari	40.000	0,00	0,00 €	0,00	0,00 €	341,00	40.000,00 €
Pista volei platja	10.000	0,00	0,00 €	0,00	0,00 €	72,00	10.000,00 €
Despavimentació i plantació de vegetació en els 3 estrats i incorporació mobiliari d'estada.	200	398,73	79.746,00 €	783,89	156.778,00 €	967,44	193.488,00 €
Construcció de grades prefabricades de formigó.	180	160,00	28.800,00 €	230,00	41.400,00 €	0,00	0,00 €
Construcció de grades integrades en talús vegetal.	100	0,00	0,00 €	0,00	0,00 €	230,00	23.000,00 €
Canvi de nivell vial i guals elevats, mantenint materials actuals.	170	460,00	78.200,00 €	902,00	153.340,00 €	902,00	153.340,00 €
TOTAL COSTOS OBRA[1]		2.528,73	**447.046,00 €**	4.032,89	**769.638,00 €**	4.032,44	**815.028,00 €**
	Mòdul	176,79 € /m^2		190,84 € /m^2		202,12 € /m^2	
Honoraris		€		€		€	
Honoraris redacció [2]		29.121,57 €		42.064,91 €		41.627,90 €	
Honoraris direcció [3]		16.161,63 €		23.939,53 €		23.703,79 €	
Total honoraris		**45.283,20 €**		**66.004,45 €**		**65.331,69 €**	
COST TOTAL DE LA INVERSIÓ		**492.329,20 €**		**835.642,45 €**		**880.359,69 €**	

(1) Els costos d'obra inclouen el 13% de despeses generals, el 6% de benefici industrial i el 21% d'IVA.
(2) Els honoraris de redacció inclouen el projecte executiu, l'estudi de seguretat i salut, el control de qualitat i l'aixecament topogràfic.
(3) Els honoraris de direcció inclouen la direcció d'obra i la seguretat i salut.

Diputació Barcelona | Àrea d'Infraestructures i Territori

Servei d'Equipaments i Espai Públic
Edifici del Rellotge
Comte d'Urgell, 187, 4a
08036 Barcelona Tel. 934 022 122
www.diba.cat/seep ·
s.equipamentsep@diba.cat